

DENOMINAREA: EXPERIENȚE ALE ALTOR ȚĂRI

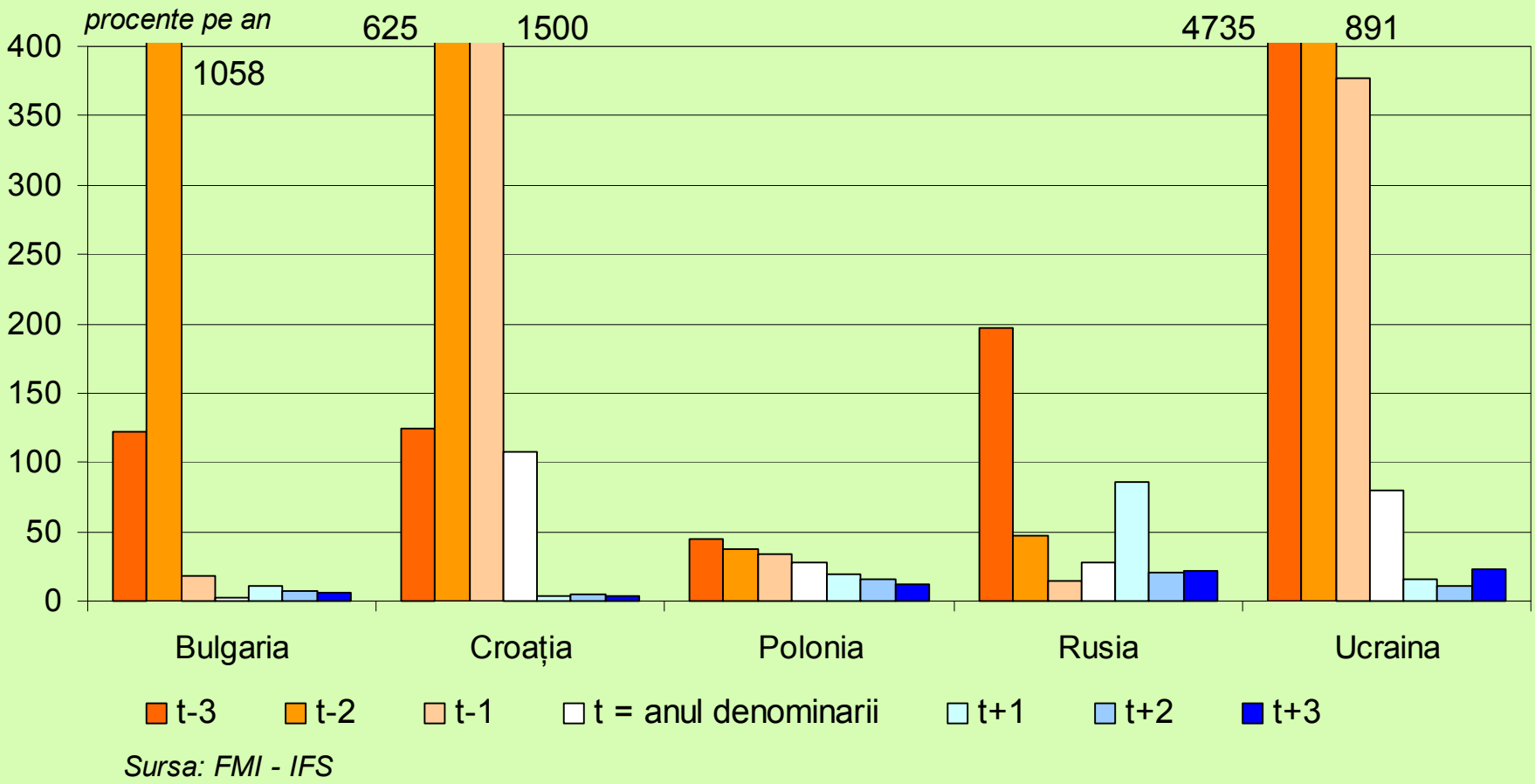
Eugen Dijmărescu
Viceguvernator
Banca Națională a României

București, 17 noiembrie 2004

Denominarea în contextul macrostabilizării

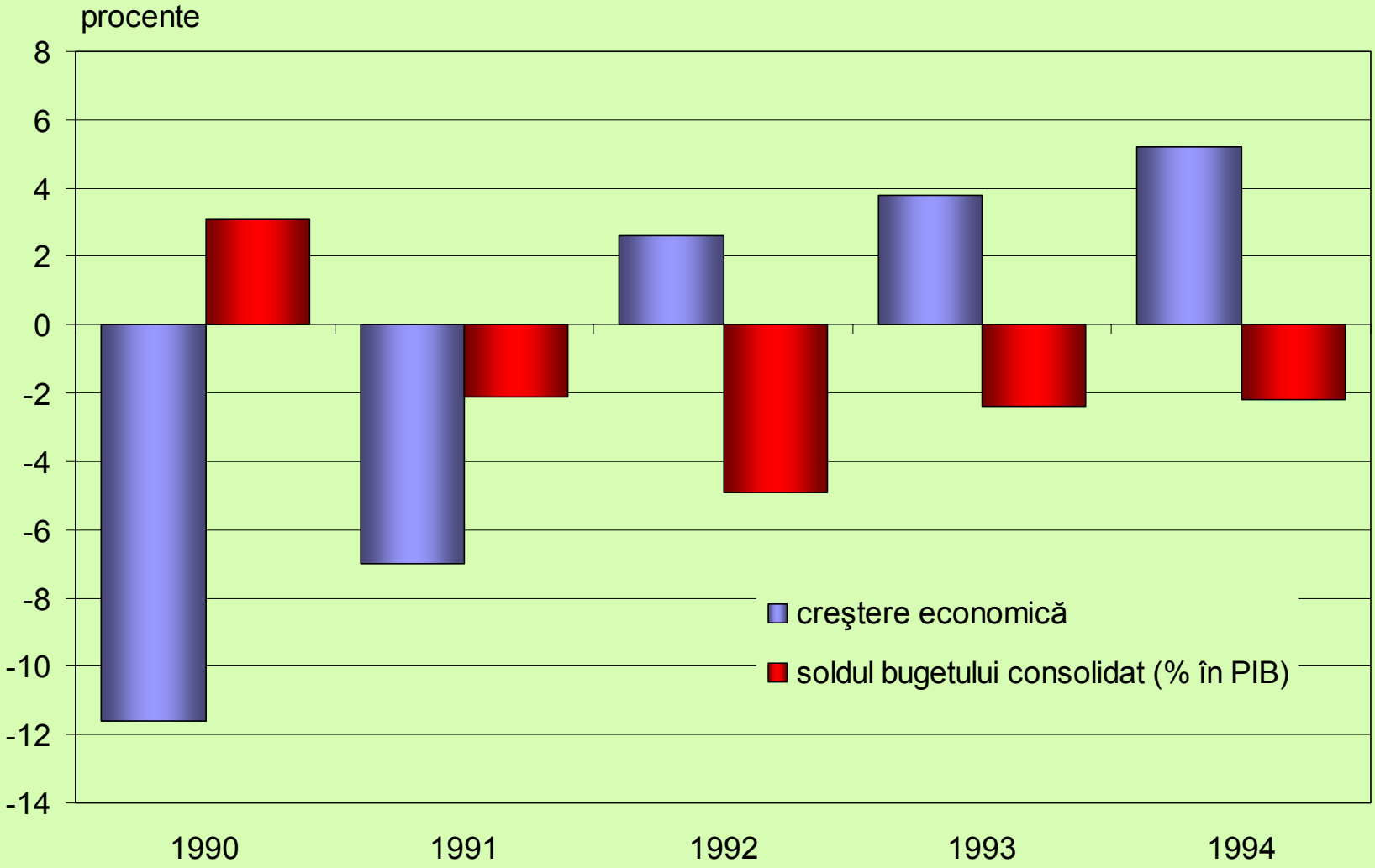
- Denominarea trebuie programată atunci când:
  - procesul de dezinflație este consolidat
  - se manifestă şi alte rezultate pozitive care atestă succesul programelor de macrostabilizare
    - Exemple pozitive:
      - Polonia
      - Bulgaria
    - Exemple negative:
      - Argentina şi Brazilia, unde programele de macrostabilizare au eşuat, impunând denominări repetate
      - Rusia, unde ulterior denominării a avut loc o criză financiară

Inflația în anii precedenți denominării, în anul denominării şi în următorii ani după denominare

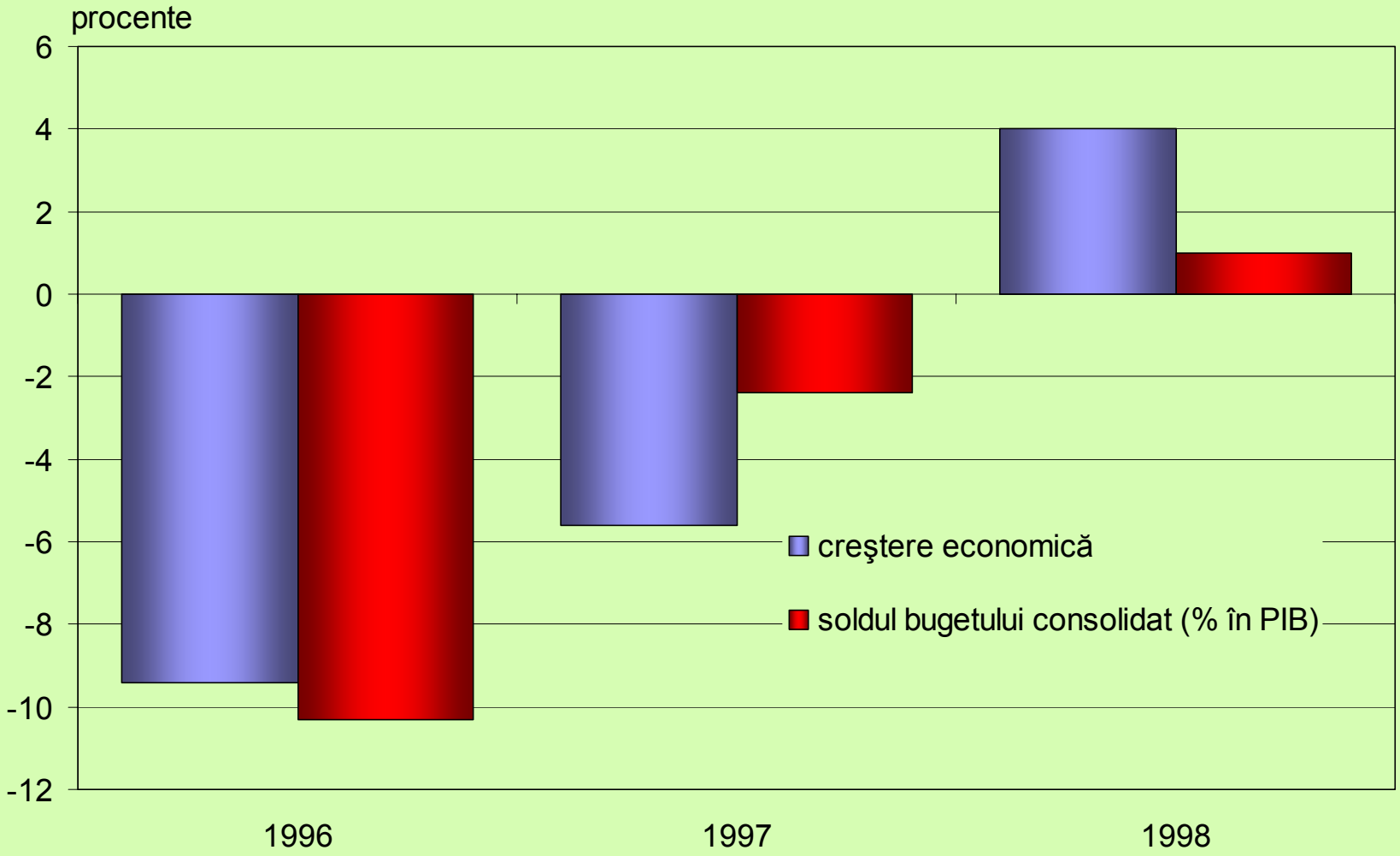

Sursa: FMI - IFS

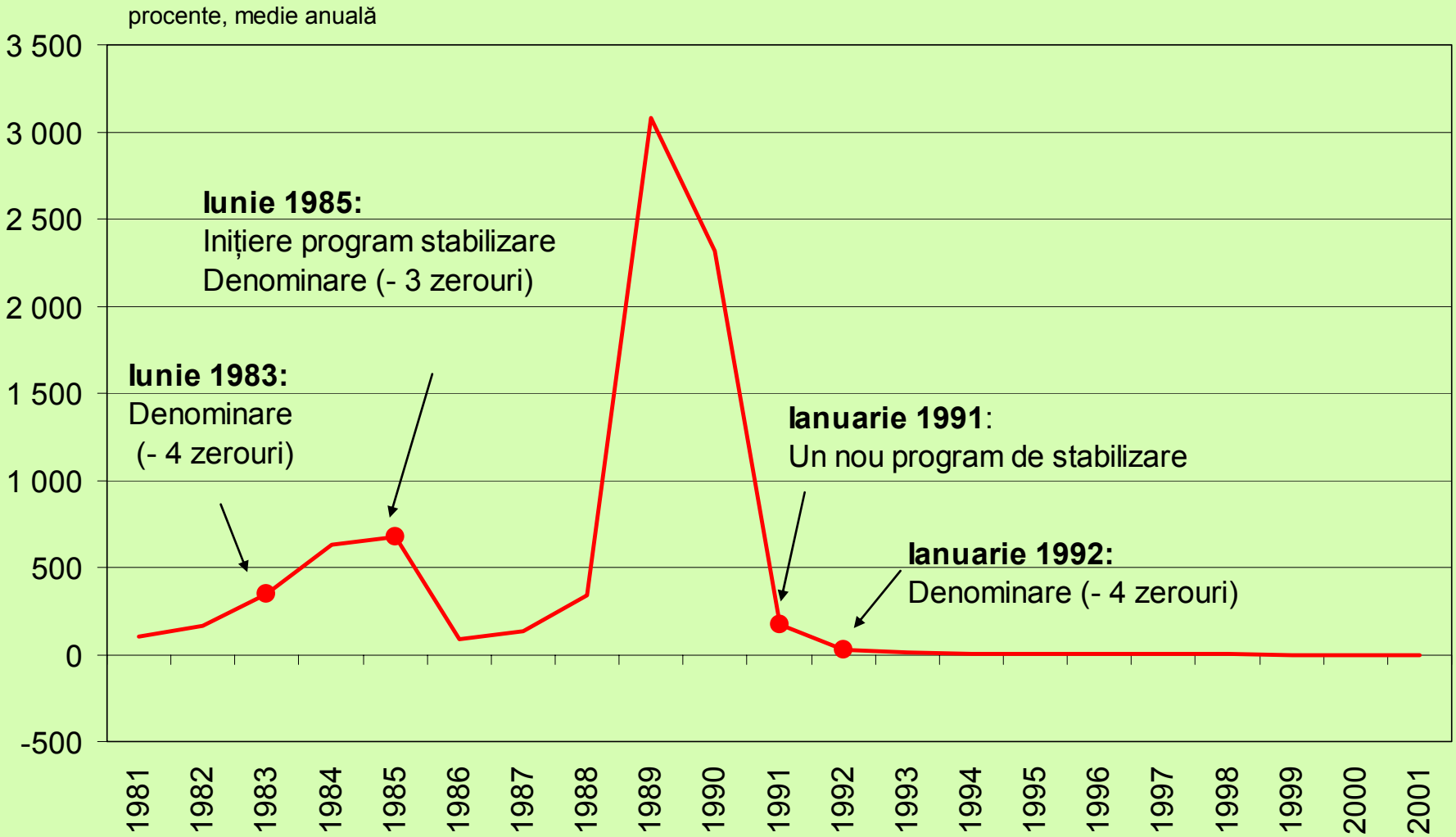
Macrostabilizarea în Polonia
1990-1994

Macrostabilizarea în Bulgaria
1996-1998

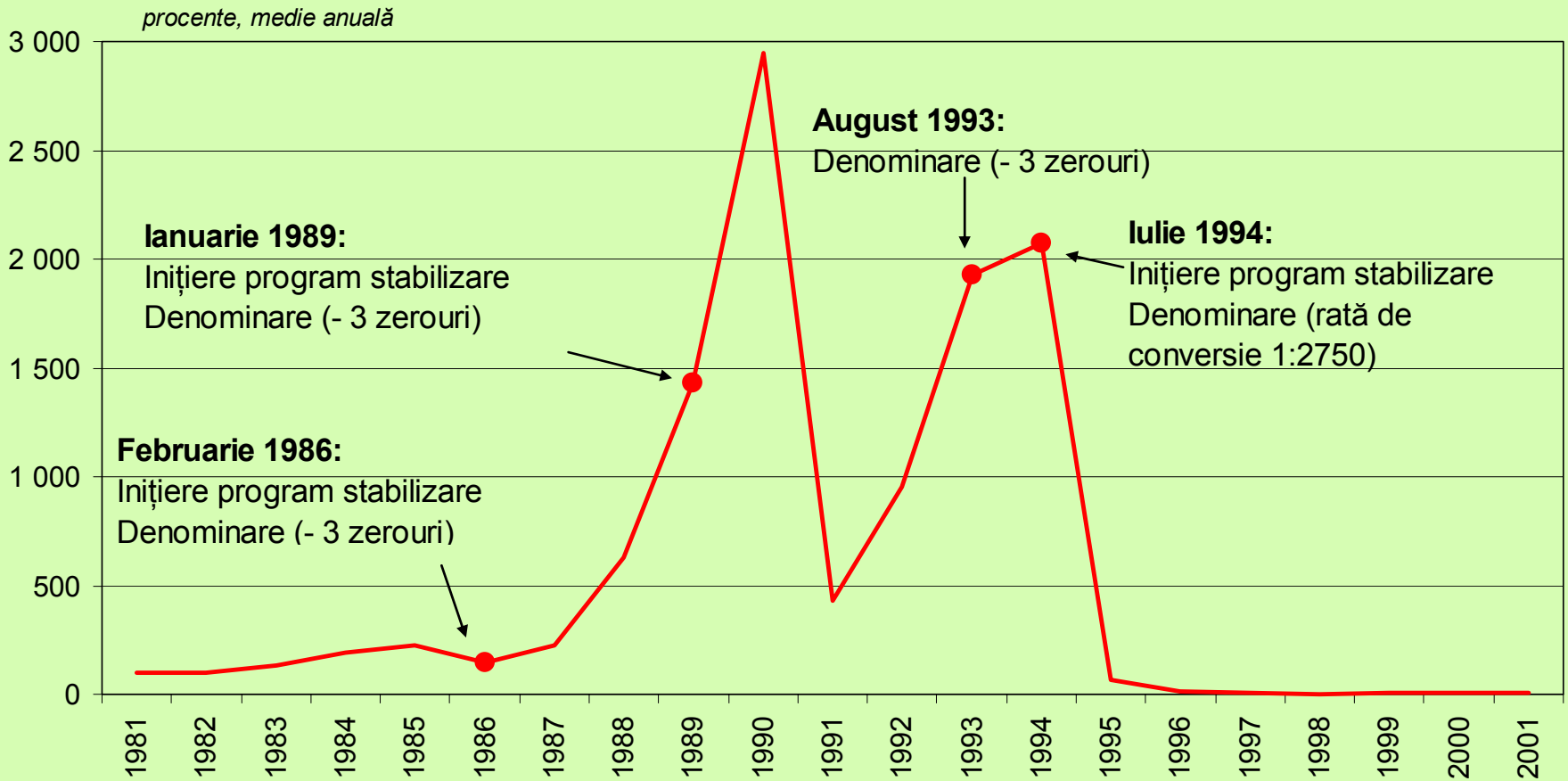

Argentina: Evoluția inflației şi succesiunea denominărilor

Sursa: Banca Mondială

Brazilia: Evoluția inflației şi succesiunea denominărilor

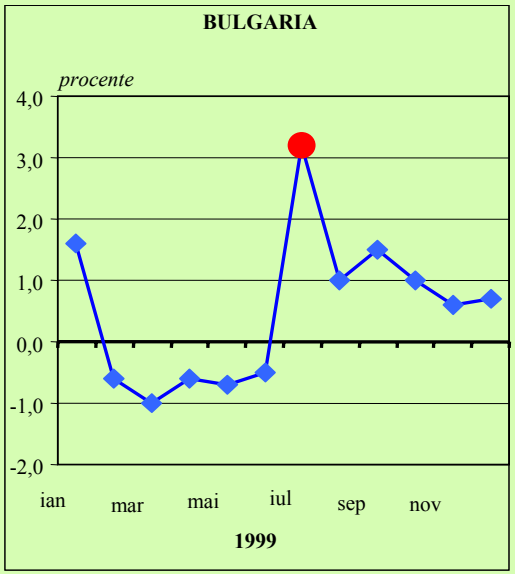

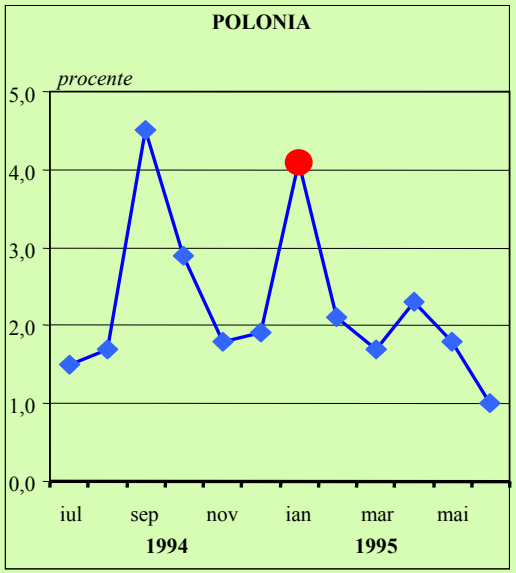
Sursa: Banca Mondială

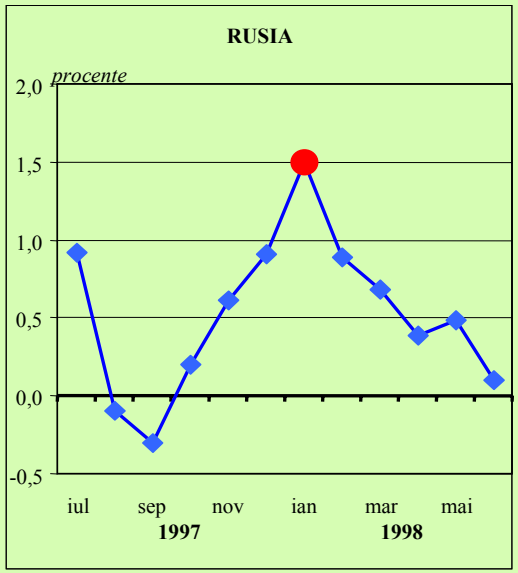
Rotunjirea prețurilor (1)

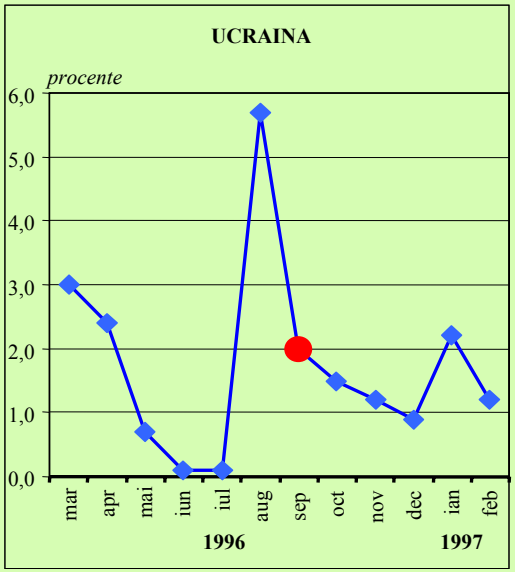
- Experiența majorității țărilor arată că s-au înregistrat uşoare creşteri ale inflației în primele luni după denominare
- Relevanța creşterilor de prețuri din zona euro în primele luni ale anului 2002 este scăzută, întrucât denominarea nu implică rate de conversie fracționale, ci doar o tăiere a zerourilor

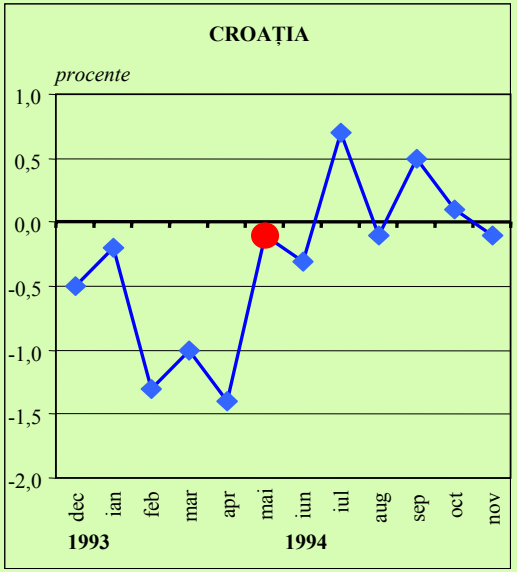
Rotunjirea prețurilor (2)

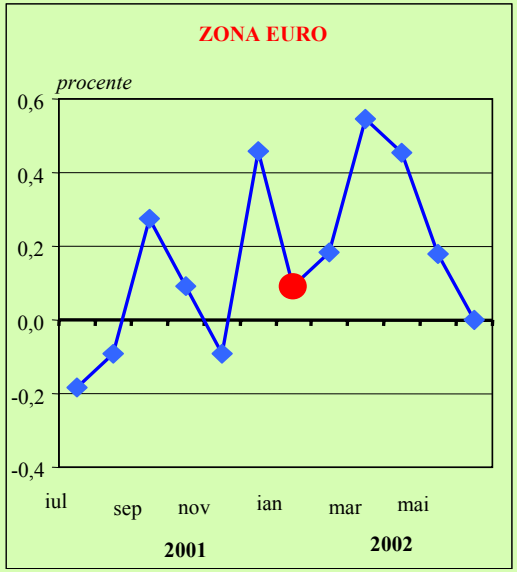

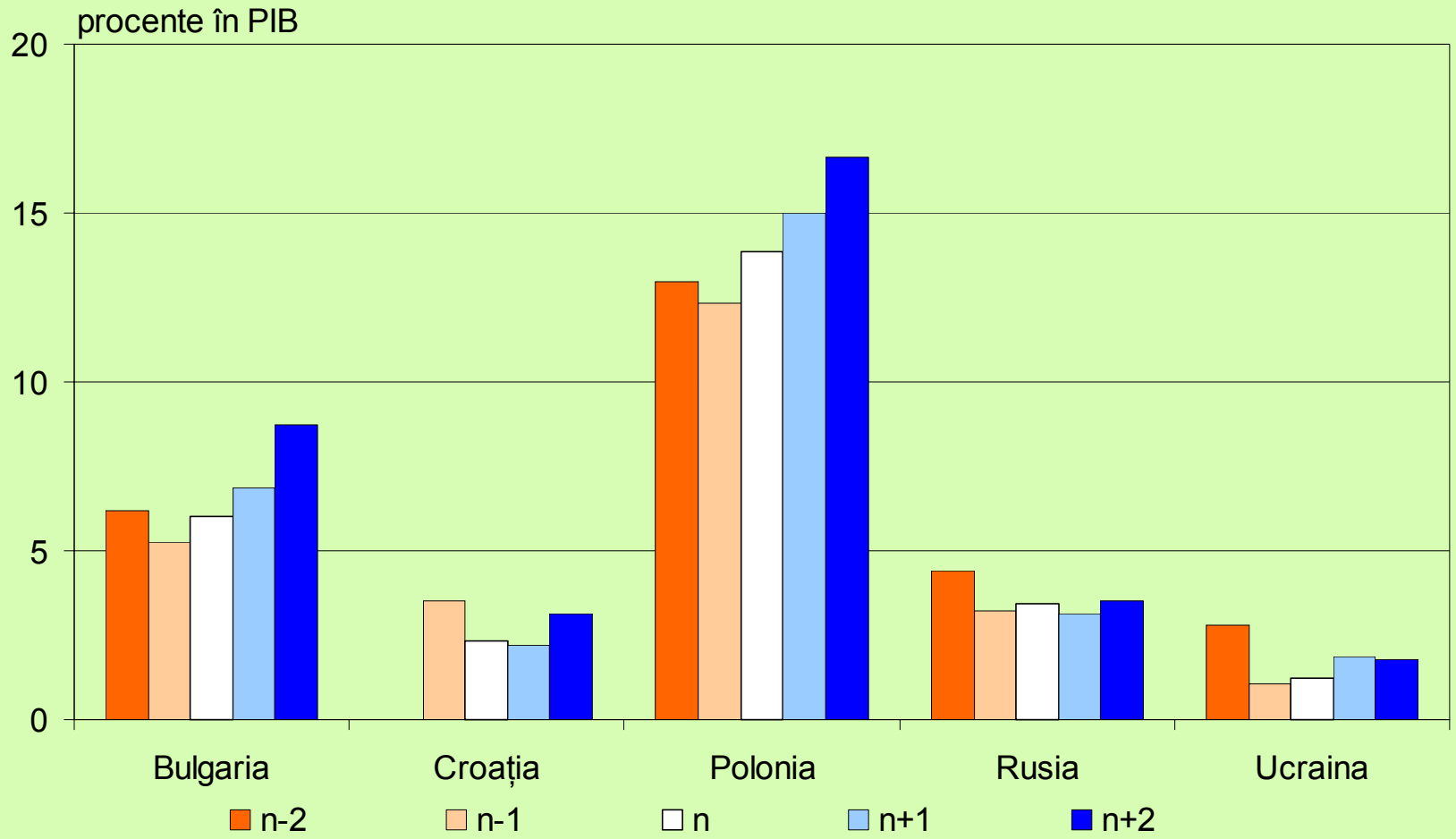

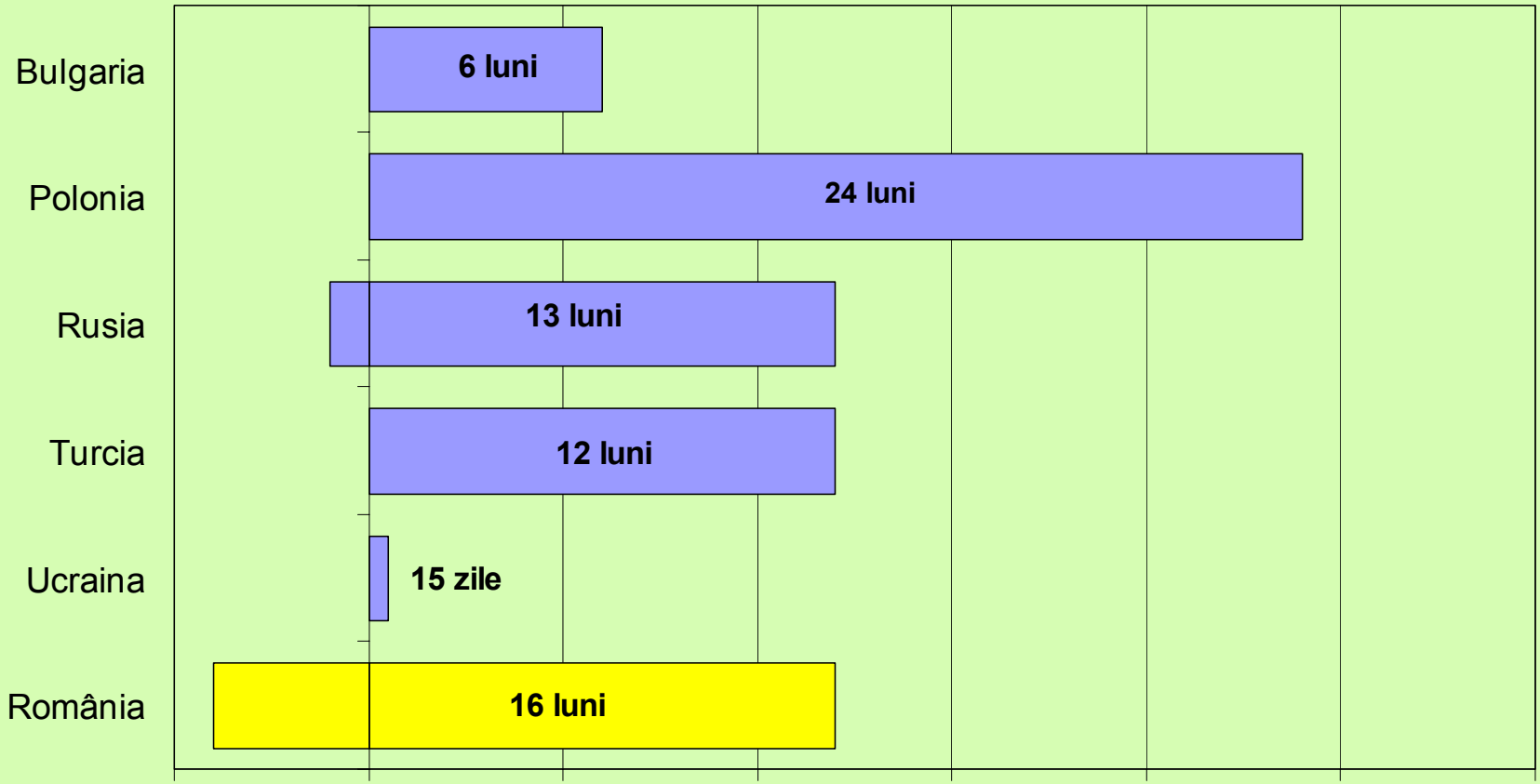
Cvasibanii* în anii precedenți denominării, în anul denominării şi în următorii ani după denominare

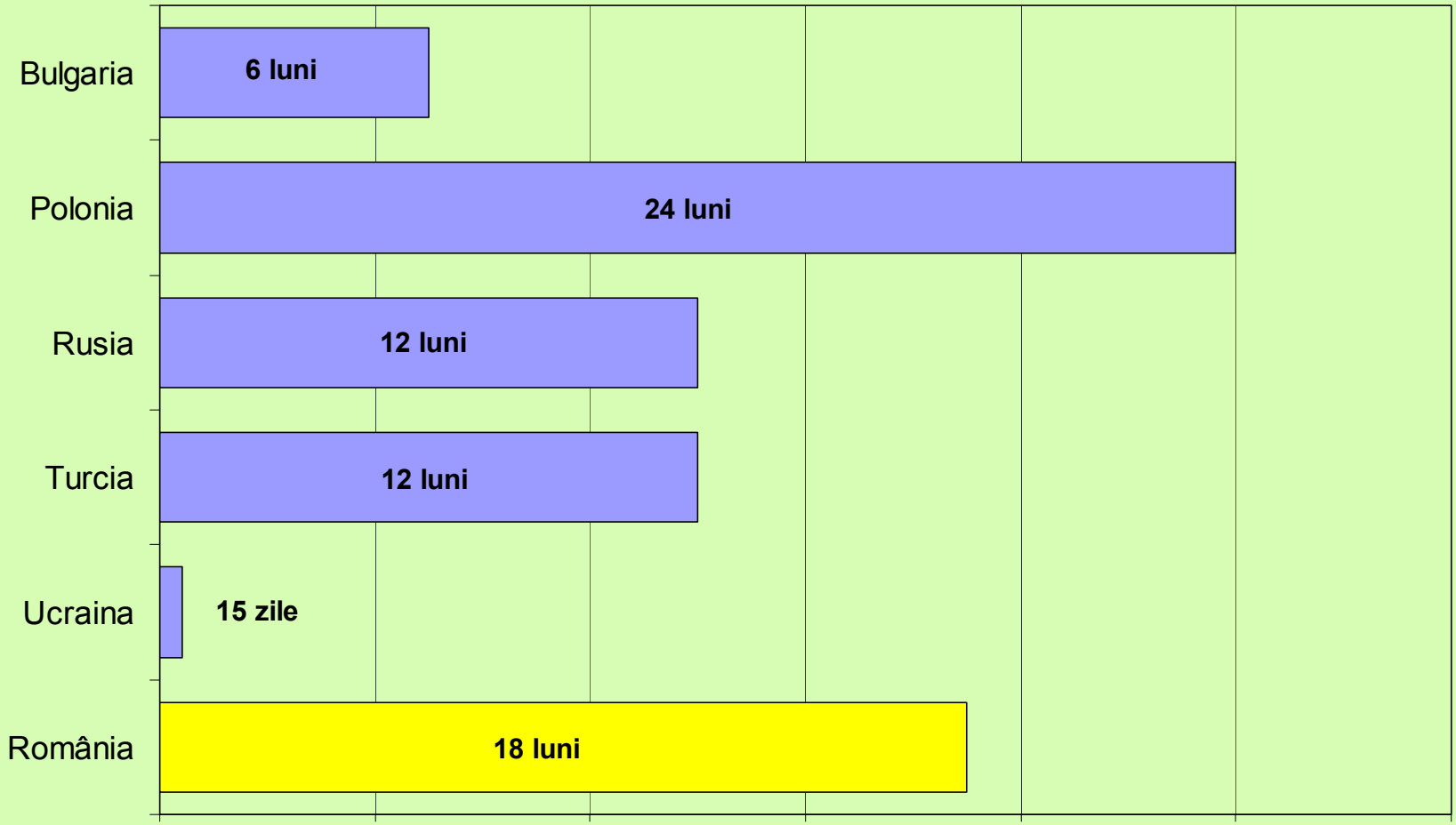
*) în monedă națională

Sursa: site-uri bănci centrale, instituții naționale de statistică

Dubla afişare a preţurilor

Circulația paralelă

Termenul de preschimbare a vechilor monede şi bancnote

- **Bulgaria:** nelimitat
- **Polonia:** 1 ianuarie 1997 – 31 decembrie 2010 (14 ani)
- **Rusia:** 1 ianuarie 1999 – 31 decembrie 2002 (4 ani)
- **Turcia:** 1 ianuarie 2006 – 31 decembrie 2015 (10 ani)
- **Ucraina:** similar circulației paralele
  (2 –16 septembrie 1996, 15 zile)
- **România:** 1 ianuarie 2007 – 31 decembrie 2009 (3 ani)

Structura noilor emisiuni

Polonia (1995)		Ucraina (1996)		Rusia (1998)		Bulgaria (1999)		Turcia (2005)		România (2005)	
Monedă metalică	Bancnote	Monedă metalică	Bancnote	Monedă metalică	Bancnote	Monedă metalică	Bancnote	Monedă metalică	Bancnote	Monedă metalică	Bancnote
1 gros	10 zloți	1 kopeică	1 hryvnia	1 kopeică	5 ruble	1 stotinka	1 leva	1 kurus	1 lira	1 ban	1 leu
2 groşi	20 zloți	2 kopeici	2 hryvnia	5 kopeici	10 ruble	2 stotinki	2 leva	5 kurus	5 lire	5 bani	5 lei
5 groşi	50 zloți	5 kopeici	5 hryvnia	10 kopeici	50 ruble	5 stotinki	5 leva	10 kurus	10 lire	10 bani	10 lei
10 groşi	200 zloți	10 kopeici	10 hryvnia	50 kopeici	100 ruble	10 stotinki	10 leva	25 kurus	20 lire	50 bani	50 lei
20 groşi		25 kopeici	20 hryvnia	1 rublă	500 ruble	20 stotinki	20 leva	50 kurus	50 lire		100 lei
1 zlot		50 kopeici	50 hryvnia	2 ruble	1000 ruble*	50 stotinki	50 leva	1 lira	100 lire		500 lei
2 zloți		1 hryvnia	100 hryvnia	5 ruble		1 leva**	100 leva***				
5 zloți			200 hryvnia								

* introdusă în 2001

** introdusă în 2002

*** introdusă în 2003

Valoarea în euro a unității monetare şi a celei mai mari cupiuri

	1 unitate monedă națională	Echivalent EUR	Cea mai mare bancnotă națională	Echivalent EUR
Bulgaria	1 leva	0,51	100 leva	51,13
Croația	1 kuna	0,13	1000 kuna	132,38
Polonia	1 zlot	0,23	200 zloți	46,87
Rusia	1 rublă	0,03	1 000 ruble	27,07
Ucraina	1 hryvnia	0,15	200 hryvnia	29,24
Turcia	1 lira	0,53	100 lire	53,19
România	1 leu	0,25	500 lei	123,32